

SZÉKELY HIRLAP.

Politikai és társadalmi lap s a „Jogász-egylet“ közlönye.

Szerkesztői szállás:

Kazinczi-utca 811 sz. hová a lap szellemi részét
illető cikkek küldendők.

Kiadó-hivatal:

Wittich József könyvkereskedése, hová az előfizetési pénzek
és reclamatiók küldendők.

Hirdetési díj: Egy háromszor hasábozott garmond sor
ára 6 kr; bélyegilleték minden hirdetés után külön 30 kr.

Hirdetéseket elfogad: helyben a kiadó-hivatal; Pesten:
Zeisler M. (király-utca 60. sz.) Bécsben: Haasenstein és Vogler
(Neu-Markt 11. sz.).

Megjelenik e lap

minden szerdán és szombaton egy egész íven.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Félévre 4 „
Negyedévre 2 „

A „SZÉKELY HIRLAP“

előfizetési ára:

Félévre 4 ft. { Negyedévre 2 fr.

A „Jogász-egylet“ tagjai számára:

Félévre 2 fr. { Negyedévre 1 fr.

T. előfizetőinket kérjük a pénzeket haladéktalanul beküldeni, hogy a nyomtatandó példányok számát mielőbb biztosan meghatározhassuk.

Ezen, a Székelyföld sajátlagos érdekében fentartott lapunktól eddig nem kiméltünk semmi áldozatot, s ujabban is igen kérjük különösen a székelyföldi olvasó közönséget, szíveskedjék vállalatunkat melegebben pártolni, nehogy a közöny kimerítse áldozatkészségünket, s a népes Székelyföld egyetlen politikai és társadalmi lapja fenttarthatlanná váljék e nagy területen.

A kiadó hivatal.

Maros-Vásárhely, július 7.

(r.) Sok képzelt vagy képzelgő publicista, sőt nem egy igazi derék államférfi foglalkozik mai nap az ugynevezett munkásosztály állami, társadalmi és egyéni sorsával. Ezt tenni, kétségkívül fontos okok késztetnek, miután általánosan elfogadott vélemény szerint a „munkásosztály“ képezi a polgárisult viszonyok és fejlettebb intézmények között élő államok bázisát. És ez anynyiban igaz is, a mennyiben a sajátlagosan „ipar-üző“ osztály, pályája természeténél fogva, úgy vagyoniilag, mint értelmileg leginkább elérheti és konserválhatja azon középfokot a természetes életben, mely lefelé a nyomor, és fölfelé a tulbiza-kodás és kéjelgésnek romboló hatásaitól egyiránt megóvni képes.

A munkásosztály sorsával foglalkozni, ez magában véve csakugyan igen szép, nemes és szükséges dolog; ámde egyszersmint föltöbb nehéz és kényes is, és azért csak akkor, és csak olyan embertől jogosult: ki e fontos társadalmi kérdést valódi alapjában, természetének belső részleteiben és az összes társadalomhoz való számtalan viszonyában, kellő tapasztalásból gyakorlatilag ismeri. A társadalom egyik osztályának megítélésében sem számít kevesebbet a pusztá theoria, mint épen itt, mert a munkás osztály nagy mértékben egyesíti magában az összes hivatási osztályok sarkelveit, jellemző saját-ságait, erényeit és hibáit; ez osztály ugyszólva essenciája a többinek, s azért itt csupán a gyakorlati élet érlelhet ítélő bölcseséget.

Naponta látjuk, de az előidézett következményekből naponta mindinkább éreznünk kell, hogy a munkásosztálynak korkérdéssé vált sorsával részint hivatástalan és avatatlan, részint pedig épen roszakaratu és szennyes kezek foglal-koznak legtöbbit.

Ez a roppant erős, becsületes tömeg, az ipa-ros polgari osztály, melyben a küzdelmes, élet-

magára is több praktikus bölcseséget fejleszt, mint akárhány kifacsart elméletű gépies iskola; mely-nek egyetlen napi munkája töltet ér az államra egy esztendei meddő, ellenzékeskedő országos vitánál; mely egyetlen karemeléssel porrá zuzhatja a féleleten át fenn vagy alant szótt politikai utó-piákat, — ez erős, becsületes tömeg, mondjuk, ez most egy falka dologkerülő, éretlen firkásznak és egy másik falka, másként élehetetlen politikai szar-encselovagnak, bábjátékává, fejős tehenévé kez-dett válni!

Ez gyalázat!

És még is, mert igaz, az erős munkásosz-tály ama nyomoru férgek izgató csipései alatt megrendül, és utána megrendülhet a társadalom alapja, melyet ő képez.

A forradalom, melyet szentségtelen kezek dobtak a munkásosztály közé: nemcsak hogy nem egészséges, mint ahogy amaz ámitók a szó-székről és a sajtóban elhitetni akarják, hanem a lehető legtermészetellenesebb irányu.

Ne bizonyítsuk ezt bölcselkedéssel, hadd be-széljenek a tények!

Nem is kell messzebb mennünk, maradjunk itt M.-Vásárhelyt; és már e kis városban is, hol az ipar aránylag csekély terjedelmű és a „mun-kásosztály“ még távol áll a demoralizáló tulné-pesedéstől, az élet maga is még inkább családias, mint a nagyvárosokban, — és már itt is elég olyan tény fogunk találni, mely fölvilágosíthat mindenkit a munkásosztály mostani forradalmá-nak természetellenes voltáról.

A czéhrendszer megszűntével szabad ipar támadott. A kilátás az volt, hogy az önálló üz-letfolytatás könnyűvé válván: a mesterségek a szabad verseny által nagyban fejlődni fognak, számos munkás család alapíttatik, olcsóbb árú több pénz és könnyebb, jobb élet támad. Ez volt a kilátás.

Az eredmény mi lett?

Egy sereg éretlen mesterlegény, az önállóság kellemessége által ingerelve, nem elegendő érte-lemmel s legtöbbször még kevesebb kezdő tő-kével üzlethez fogott; idejének egyrészét termé-szetesen a „gazda“ szerepe vette igénybe s von-ta el a kereső munkától. Ezt pótlendő, inast vagy segédet fogadott, de ezeknek keresete gyak-ran s különösen üzleti tőke kiányában — alig fe-dezi saját élelmüket, mert az élet drága. Az áruk elkészítésével és eladásával sietni kell, mert bi-tel nem igen van, s ha van: a kamat emészti fel a munka jutalmát. Az első deficit csakhamar be-áll, s ezután mind rohamosabban, mind szakado-zottabban kell üzni a mesterséget. Ezzel lépést tart az áruk rossz sága, a kereslet csökkenése, a gond, az inség, elégtelenség — a kedély meg-hasonlása. Egy része azután megbukik, nem csak vagyoniilag, de többnyire erkölesileg is; másik része nyomorog tovább és ellensége lesz a tár-sadalomnak, mely az ő ferde alkalmazásához nem alkalmazkodik. A ki egyszer már „maga ura“ volt, abból jó szolga többé ritkán válik; s a ki még szolga, az, a minden perczeni „urrá“ lehe-tés kilátásában, szintén csak kényszerű szol-ga, s erről azt szoktuk mondani: hogy „ments-

meg uram minket!“ Így van azután, hogy a jó igyekezetű régibb mester, kevés kivétellel gye-hennában ég napestig műhelyében;... hol csak akkor dolgoznak „mikor kedvük van!“ A segéd urak között olyan is van: ki 80—100 pfrttal adósa a mesternek, s ha minden kedvét be nem tölti — ott hagyja a mester szegődött munkáját: kereset, becsület és a kölcsönpénz is odavész! — —

A súlyos állapot láncolata itt átmegy a mes-terekre. A kevesebb móddal bíró, ha kitarítani nem bír, elkeseredik; s miután helyzetére orvos-lást sehol sem találhat, — akárhányszor megun-ja, meggyűlöli a műszert, mely oly hálátlanul ju-talmazza verejtékét.... Menekülni vágyik becsü-letes pályájától, más spekulációkba fog, melyek-hez nem ért, és szintén nem jutalmaznak. Elvei ingataggá válnak, józan eszén könnyen kifog a remény csábító szava, és kész portékává válik polgári tekintélye, befolyása és szava, a legelső ámitó kezében, ki nékie elvesztett életmódját „po-litikai jogokban“ visszaadni igéri... Nevetséges!

A segéd urak, rendre strik-olnak, magasabb munkabért, kevesebb munkaidőt követelnek. A mestereknek ellenben egyre magasabb adót kell fizetni, olcsóbb áruval kell konkurálni, a gyerme-keket, ha jobban nem is, de cifrábban és drá-gábban kell nevelni, e mellett a világtól sem le-het elmaradni, a világ főtárgya pedig a politika! Mindezek pedig egyáltalában nem a „munkás polgári osztály“ alapelvei! Ellenkezőleg, ezen irá-nyok és törekvések által gyengül naponta lábai alatt a bázis, és ha ezek miatt összeroskadna: vele roskad össze az állam is... Hogy melyik legyen az „igazi“ ut? ezt a polgárok nálunk nélkül is, sőt nálunknál jobban tudják; be van ez vésve akárhány tisztos iparos család szívébe itt köztünk is, ők mintául szolgálhatnak!

A jobbak és erősebbek egyesített ereje ves-sen gátat e vészterlelő természetellenes forradal-mi áramlatnak saját kebelükben, melynek előzet-es nyomása alatt is már, ők maguk nyögnek első sorban!

A kézi munka értékének semmi kö-zé sincs az „egyéni szabadsággal“, a „tőke zsarnokságával“, az „emberi jogokkal“ és több eféle homályos jósigékkel, melyeknek felhői mö-gött állanak az ámitó apró zsarnokok feneketlen zsebeikkel és telhetetlen göggel, hogy majdan zsebeiket a „zsarnok tőkével“ megtöltvén, a ter-mészetes, komoly, méltóságos nyugalmból fölkor-bácsolt „munkásosztály“ felemelt vállain, mint villámszóró Jupiterek (tán inkább Plátók) a föl-legekben pompázhassanak!

A szorgalmas munka még soha sem volt jobban jutalmazva, mint épen napjainkban; a ki-nek szeme van és látni akar, láthatja, hogy a munka életmódot, vagyont, tisztességet, polgári jogot, minden kívánatot egyedül biztosít, míg a dologtalan strike és politikai ábrándozás semmit sem ad, sőt megfoszt attól a mi-vel birtunk. Ez így van, s ki ellenkezőt mond, mégha a pap maga volna is: csak ámitó!

Delegáció.

Utánna Zsedényi szól. Beszédében megtámadja a külügyér politikáját, mint habozót és aggálygerjesztőt, s különösen a pontusz-konferencia eredményét a monarchiára nézve szégyenítőnek mondja. A kormány a római kérdésben határozatlan és következetlen. Kemény Gábor, miután a francia politikát és az európai egyensúlyt teljes megvilágításba helyezte, következő szavakkal zárja be beszédét:

Lényegesen eltér nézetem az előtttem szólott t. barátomtól arra nézve, hogy oly külügyi politikát kell mindenáron követnünk, mely kevés kiadást okoz.

Az osztrák-magyar monarchia helyzete olyan, melyben annak nagyhatalmi politikát kell üznie, vagy megsemmisül. Ezen helyzetet nem mi teremtettük; ezt még részben a viszonyok erőltetik reánk, de miután megvan, nem lehet előtte szemet hunyni! Elszigetelt állásunk is főleg a viszonyok hatalmából foly és nem tulajdonítható magának a birodalmi kancellár politikájának.

Igy fogván fel a külpolitika viszonyait, csak természetesnek fog látszani, ha én mindazon kiadásokat, melyek katonai erőnk kifejlesztésére, növelésére helyesen fordíthatók, teljes készséggel meg fogom a maga helyén szavazni, habár magam is érzem azok súlyának reám eső részét. — Szócséngr. visszautasítja Zsedényinek a pontusz-konferenciára vonatkozó állításait, utalván arra, hogy a monarchia érdekei a Duna-kérdésre nézve mind megóvatnak. — Pulszky tiltakozik az ellen, mintha a monarchia két fele közt külügyi dolgokban nézeteltérés volna. — Orczy báró védelmezi a kormány politikáját Zsedényi megtámadásai ellen. A Fekete-tenger semlegesítése sem legfontosabb, sem alapeszméjét nem képezte a párisi egyezménynek; ez egyezmény főtárgya azon kötelezettségek megszüntetése volt, melyeket Oroszország Törökországra reá erőszakolt, — s továbbá az, hogy Törökország az európai államok sorában foglaljon helyet. E követelmények mindegyike fentartatott azonban, és pedig Oroszország hozzájárulásával, a pontusz-konferenciában is. Különben a birodalom viszonyai kifelé jók, békés szándékainknak megfelelők. Török- és Oroszország közt nem történt oly mérvű közeledés, a melyet a monarchia rossz szemmel nézhetne.

A jun. 28-iki ülésben. Éber interpellálja a külügyminisztert, vajjon tétettek-e elmunkálatok a vaskapui szabályzási munkálatokra nézve. — Ezután megkezdett a külügyi miniszterium budgette fölötti részletes vita. Zsedényi azt hiszi, hogy a római pápa világi hatalmának megszüntetése után a római ügyek nem tartoznak többé a közös ügyek közé. Ez ellen Hajnald és Széchen szólnak s a római követség költségei megszavaztatnak. — A Lloyd subvenciójára nézve Zsedényi indítványa fogadtatik el, a mely szerint e subvenció, mindaddig míg a két törvényhozó test ez iránt nem intézkedett, nem tarthatik a külügyi hivatal jogkörébe. A többi címek változatlanul elfogadtattak.

Zsedényi Ede egy határozati javaslatot nyújtott volt be az iránt, hogy a Lloyd subvenciója mindaddig, míg a törvényhozó testületek e felett nem intézkedett, nem tarthatik a külügyi hivatal körébe.

Többek hozzászólása után a javaslat elfogadtatik. A római nagy követség költségei szintén megszavaztatnak.

A magyarorsz. bizottság június 30-iki ülésében a tengerészeti budget a bizottság jelentése szerint változatlanul fogadtatik el. A tárgyalás kezdete előtt a bizottság elnöke Kemény, meleg szavakat szentelt Tegethoff emlékének és indítványozá, hogy a bizottság fájdalommal jegyzőkönyvileg fejezze ki.

A magyar delegáció pénzügyi bizottsága jul. 1-én tárgyalás alá vette Lónyay előterjesztését egy 1871-iki 577,272 forintnyi hitelművelet költségei tárgyában, és elhatároza azt, mint a közös ügyekhez nem tartozót; a közös pénzügyminiszterhez visszautasítani azon megha-

gyással, hogy ezen ügyet mindkét miniszteriumnak törvényes tárgyalás végett átadja.

A magyar országos bizottság ülésében Lónyay indítványára Tegethoff anyjának 1872-re 4000 forint megszávatott.

Mező-Kapus, 1871. jul. 4-én.

Tisztelt szerkesztő ur! Mindenekelőtt bocsánat, az ön és az olvasóközönség részéről, hogy multkorai tudósításomba egy pár téves állítás csuszott be! Állításom nem volt ugyan alap nélküli, s légből kapott költői phantasia; Pegazusom ezuttal volt esendesebb s hosszas kimerítő munka által elfáradt s nagyobb fokú főfájásban szenvedő gazdáját az ilyes kikapással nem terhelé; állításom a lehető legprozaibb forrás: kocsisom előadásából merített volt; mert hogy én néki a következtvéért a díjt menét és jövetért — a regényes összetalálkozási vita elbeszélése után — kifizettem: az áll! s hogy ő nevetve zsebrerakta, azon gondolat, „no ezt rászédem,” az feltehető, de hogy tette a kiérdemelt jutalom (?) nélkül nem maradt az már bizonyos is. Az általam is jóhiszeműleg közölt állítást, melyben én is visszaélést kívántam felderíteni mit mult levellem végéni pár sor is bizonyít. Midőn tehát egyfelől a következtvám hivatalnokai, másfelől e lap szerk. és olvasóközönsége bocsánatát ismételve is kérem most már — okulva a multon — ígérhetem, hogy nem leszek oly könnyen hívó jövőre s mindennekfelett megbízhatóbb forrásból tudósítom e lap t. olvasóit, úgy hogy a felelősséget is elvállalhatom.

A vállalatról jut eszembe, hogy erre nálunk felé kevés a vállalkozó ember, s hogy egyáltalában concurrentiáról még szó sem lehet; hej! pedig milyen jól fogna, ez elkelne még nálunk „falun” is; a minapába történt vala, hogy a nagy esőzések miatt a víz a zugót elvitte s a töltést csaknem egészen elszakította és uram Isten a malom ideiglenes tulajdonosa kapkod fűhöz és fához és nem kap a faluban, de sőt a vidéken sem egyetlen egy embert, sem ki a kárt — készpénz fizetés mellett — helyre állítani vállalkozott volna; „baj biz e de bajos rajta segíteni” mondogatta mindenki; végre azonban most már sikerült egy munkavezetőt szereznie, ki a derék malommester és a keze alá rendelt munkások segítségével a töltést újból és tartósabban megerősíteni vállalkozott. A kár mindenesetre tetemes, már eddig többé 500 frtnál, de az ut és zugó helyreállítása; — most egy keskeny vendégtöltésen járnak — s különösen a jövő biztossága a töltésre fordított tökélet nem engedik elveszteni tekinteni; egy fél év alatt leörlé azt a malom s legalább mentve lesz a hasonló eset előfordulásától, a mely még nagyobb kárt, sőt a víz lefolyása által a tó és így a malom megszűnését is okozhatná. A derék haszonbérő tudni fogja s nem is mulasztja el teendőjét s előtte áll a példabeszéd: a mit ma megtehetsz, ne halaszd holnapra!

Vajha a marosszéki Bándjárásbeli dulló ur — vagy a kiken mulik — a mit ezelőtt hónapokkal tehetett volna meg, s mire figyelmét föl is hívtuk volt, — bár most tenné meg, nem felejtve azt, hogy „jobb később, mint soha!” Érttem a mult levelemben is említett, Bándnál a falu előtti második hid állapotát; ez azóta mit sem változott, mert bár az ut ideiglenesen a volt hid előtt pár öllel egy kisebb — most megerősített — hídacska lejtősen a rétre vezet le, de a hónapok előtt elszakított ut mindaddig betöltetlenül van hagyva, a vizmosta szakadás két-három ölnyi mélységben most is csak egy tátong ott és az utas egy rossz pózna által sincs figyelmeztetve, hogy az addig tartott egyenes irány helyett hirtelen e mezej utnak látszó rét végére térjen le. Ismétlem, nagy meggon- dolatlanság ez; mert mily könnyen történhetik itt az utal ismeretlennel még nappal is, és bárkivel éjjel szerencsétlenség? Epen ezért kérjük az illetőket, ha már az országutak így hagyni tovább is szándékoznak, legalább

érnem, K: K:-nek meg igyekezem szolgálni és hálálni. De reliquo esdem. Diones. Vras. superiorum tro:

Albae Juliae, die 20-a Maji 1700. Pratte Dmtiorum Vestrarum frater, respect. ad serviendum paratus.

C. G. Bánfi

Kivül cím: Illustrissimis, Spectabilibus, Magnificis Geneneroribus, Egregiis et Nobilibus, Agilibus Dominis Supremo Capiteano, Supremo et Vice Judicibus Regis, ceterisque Jurisassessoribus et Natario toti denique Universitatis Drunorum Magnatum, Primipilorum, Libertinorum Sedis Sienicalis Marusensis, Fratribus confidentissimis observandis Abbis. Kivül a hivatali praesentatum így szól: 1700, 2 a junii publicatae. Mélt. Gubernátor Uram eő Nga. lakadalomba hívató levele.

II.

Tekintetes tábla; nekem jóakaró uram!

Ez roppantott nagy és szélesen kiterjedett világot akár ki is ha megtekinti, elálmélkodik, midőn annak mulandóságát szemléli: mert nincsen abban állandóság, sőt minden abban változás és romlandóság alá rekesztett. Ugyanis bizonyítják ezt a minden napon megtörtént példák; de közelebb ő fájdalom! telyesedik én rajtam is, sőt ugyan sürű zápor modgyára reám rohana minden bánat és minden keserűség: Mert jaj oda van az én életem, elmulik az én gyönyörűségem, s minden világi reménységem tölem elragadtatik! a midőn az én szelid, jámbor istenét felő, királyát bölcsen és igen híven szolgálóm, engemet tiszta szeretettel szerető, mindenek előtt kedves, mindennekhez nyájas, jó természetű Édes Uramról, Néhai Mlgs Gróf Hidvégi Nemes Adám ural, mind a kir. Felsőnek valóságos belső titok Tanács Hiye Gubernátor E. Constantius Esau Erdelyi Mlgs Kormányzó

egy pózna — illetőleg egy az utközépre felállított karfa — által az utasokat figyelmeztessék a tátongó mélységre.

Időjárásunk ujabban, a legszebb; most már a forróságot hell megszokunk; minapában 27° meleg volt s ha így tart — s a barometer is még mind a szépen áll — reményünk van, hogy tíz nap alatt az aratást is megkezdjük. A vetések jól állanak, de a törökbuza — sok helytt — gyenge; repezét az idén nem természetett nálunk senki, pedig tavaly jól ütött ki, és a mezőszégi földet nagyon szereti, mit a tavalyi siker biztosít.

Még arról is tudósíthatom e lap t. olvasóit, hogy falvankat jelenleg stratégiai szempontból újra felméri, s N.-Iklandon a mérést bevégezve, a mérnök ur és személyzete már itt is vannak s az udvarban elszállásolva, működésüket meg is kezdték. Némely falusi ember fél is ettől a felméréstől s nem ritka a megjegyzés: „ebből bizonyosan háboru lesz!” mi biztosíthatjuk őket, hogy „ebből” nem lesz és hogy a mérnök ur művelt barátságos ember, a ki teljesen megérdemli a jó magyar vendégszeretetet.

—r. —l.

Marosszéki megyerendezési működése.

Marosszék képviselő bizottmánya az 1870-ik évi 42. t. cz. 91-ik §-a értelmében 40 tagu küldöttséget választott, s munkálódásának mielőbbi bevégzésére utasította.

Ezen küldöttség 1-ső ülését június 16-án tartotta meg a rendes elnöklet alatt.

Ezen ülés alkalmával az érintett törvényezikben kiirt különböző teendők elintézése végett szakbizottságra látta magát jónak felosztani; és így az idézett czikk a. és c. pontja alatti teendők tervszerű kidolgozásával 1 elnökön kívül 6 tagból álló, a b. f. és g. pontok alatti teendők előkészítésével egy 9 tagból álló; végre az e. pont alatti teendők elintézésével egy 6 tagu küldöttséget bizott meg.

Részletes utasításokban a 40 tagu bizottság bocsát-kozni csak a következő esetekre nézve kívánt:

az a. pontot illetőleg, hogy a széken 4—6 és 8 járásra leendő felosztására nézve is a bizottság figyelmét kiterjessze az f. pontot illetőleg, miután az érintett t. cz. 27 §-sa választóul jogosítja azt, ki egyáltalában követválasztásra jogosítva van, határozatilag mondotta ki, hogy választók mindazon községek és testületek, melyek adóösszegeiknél fogva követ választásra jogosítva vannak; ezek képviselői azonban csak azon esetben választhatók, ha egyénileg a 20. §. értelme szerint minősítettek.

A g. pontot illetőleg szintén kimondotta, hogy miután a 19 §. 1-ső része a bizottság tagjául a törvényhatóság területén lakó és legtöbb államadót fizető nagykoru honpolgárait egyénileg jogosítja, községek és testületek a legtöbb államadót fizetők névjástromába be nem vehetők.

Hogy esetleg azonban a kiküldött szakbizottságok egyes kérdések alkalmából fejlődhet kétségek miatt munkálataikkal még ne akadjanak, elhatározta, hogy ezután minden csütörtök napon küldetését teljes befejezéséig, rendes ülést tartand, a mikor is a szűkebb körű bizottságok a felmerülő kérdésekben ezen küldöttségben utasításokat vehetnek.

Ezek elhatározása után a következő ülés mult hó 29-én volt, a mikor is legelőbb azon indítvány tétetett: modja ki a küldöttség, hogy tekintve, miszerint a pénzügyminiszterium idei 2653. számú körrendeletével kimutatta azt, hogy Marosszék összes személyes kereseti adójának 56—80 százalékát véve 20.756 frt. tehát az 1870-ik évi szükségleteinek 10.758 frttal. kevesebb jutott a szék közigazgatási szükségleteinek fedezésére, s így a köztörvényhatóságok jelenlegi felosztása mellet csak is aként segíthet magán, ha polgárait a különben is tetemes adóösszegeken feljül megadóztatja, hogy e célszerűtlen és a

Praesessétől, igen kedves Párommal és énnékem jajjal teljes 1765-dik esztendőben Boldogasszony havának 27-ik napján, Ejtszaka 12 órakor életének még kellemes, csak 54-dik velem tiszta házasságban való létének 33-dik esztendejében, minden reménységgem felett, a Jéhova Istennek megmásolhatlan szent tetszéséből, Julius holnapoktól fogva tartó hosszas nyavallyái után, midőn egy kevés pihenést nyert, és Házához megtért volna, csakhamar ötöd napokig tartó belső nyallalásoktól és azokból következhető in flammatioktól elfogadtatván, nékem és töle származott három kedves gyermekeinknek elfelejtethetetlen szomorúságunkra az irtoztos és senkinek nem kedvező halál megfosztta. Kinek is már meghidegedett tetemei a tőlöm kitelhető végső tisztességes eltakarításánál egyebet nem kívánván, mind még életében meghagyott rendelkezéséből rövid idő mulva: mind pedig mind két részről kozzánk tartozandó kedves véreinknek tetszésikből, hogy az ő mind a boldog feltámadásig tartó nyugovó helyére bététetődjék, rendeltem ezen folyó Esztendőnek Bőjtmáshavának 14-ik napját. Mellyek is reggeli kilencez órájára valamint az néhai boldog emlékezetű kedves férjemnek utolsó tisztesség tételének megdisztzésére; úgy nékem már a keserűségek miatt szintén elbágyadt szívem enyhülésére, hogy s tekintetes tábla ide Hidvég pusztás, de igen szomorú gyászos Házomhoz a meg irt napra és órára megjelennyék kérem. Az ur Isten a Tks Táblát s uri Házakat eféle szomorú változásoktól őrizze s oltalmazza szívesen kívánom. És midőn ebbenirt hozzám megmutatandó jó akaratyokat örvendetesebb állapotban megszolgálni igyekezném, jóakarattyokba ajállott maradtam A tks Táblának

Hidvég 10. febr. 1765.

megszomorodott becsülettel való szolgálója

Árva Thordai Susánna.

Pantru Școală - BCU Cluj-Napoca.

TÁRCZA.

Régi meghívók.

Mai nap, midőn a családi eseményekről a legegyszerűbb polgári családoknál is közönséges dolog minél fényesebb nyomdai kiállítású, de szövegükben minél szárazabb meghívókat fölös számban szétküldeni, s ezen felül még a napi sajtó is állandó krónikát vezet a hyme- nek és necrológokról: talán nem lesz érdektelen egy pár mult századbéli főuri meghívót elolvasni, melyek akkor egyenkint „kalamussal,” s nekünk úgy tetszik, tán több szívéllyel és érzéssel is irattak, mint mai napság. Az alábbi két meghívó eredeti példányai Ns. Marosszék levéltárában vannak.

I.

Illustrissimi, Spectabiles, Magnifici, Generosi Domini Egregii item et Nobiles Agiles, respective Confidentissimi et Benignissimi!

Salutem et Servitorem respective Officiorum Benevolentiaeque Commendationem!

Isten nő Felsége bölts rendelése és az Kereszténységnek régi bévött jó rendtartása szerint jegyezvén el Tts. Nagyságos, Hadadi Weselényi István Uram jövődöbéli Házos Társul az én kedves Bánfi Kata nagyobbik hajadon leányomat, kinek is megadásának terminusát rendeltem Gyulai pusztá Házomnál meglenni, ez jelen való 1700 Esztendőbe Juniusnak 22 napján. K. K.-et kérem, a megirt napon és helyen betsületes Attyukfiai által jelen lenni ne nehezten. Mely K. K.: fáradságát s jó akarattját com. és a p. társaságát, Isten azt adja, hogy

KÜLFÖLD.

közterhek súlyát annyira szaporító eljárás ez uttal ne alkalmaztassék, szükségesnek látja a köldötttség ajánlani a képviselő bizottmányának, miszerint a belügyminiszteriumhoz juttatandó felirathat kérelmezzen az iránt, hogy addig, a míg a köztörvényhatóságok kor- és czélszerű politikai felosztása iránt hozandó törvény által mindenik hatóság azon helyzetbe nem jöhet, hogy az állam érdekében fenn kívánt közigazgatási szükségleteit fedezhesse, ezen szükségletek, mint eddig, állami uton fedeztessenek.

Ez indítvány a köldötttség helyeslésével találkozott s a leirt mód a képviselő bizottmányának ajánlatni, az új szervezet szerint mulhatlanul megkívántató közigazgatási személyzet és ennek fizetése megállapítása pedig tekintet nélkül a pénzügyminiszteri leirata határozottatott el.

Ezután a közigazgatási tisztikar a következő személyzetből lett tervileg összeállítva u. m. 1.) alispán; 2.) főjegyző; 3.) egy levéltárnok; 5.) 8 dultó biztos; 8 irnokkal; 6.) két aljegyző; 4.) egy iktató; 7.) három irnok; 8.) egy pénztárnok; 9.) 1 ellenőr; 10.) 1 számvéző 11.) egy árvai elnök; 12.) 1 tisztí ügyész; 13.) 2 árvai ülnök; 14.) 1 árvai jegyző, egyszersmind irnok; 15.) 1 mérnök; 16.) 1 főorvos; 2 alorvos; 18.) 1 bába; 19.) 1 ajtlónálló; 20.) 2 hivatal-szolga; 21.) 2 lov a slegény, végül 22.) 2 közigazgatási börtönőr „K-t.”

Helyi dolgok.

— A m.-vásárhelyi r. kath. nagygyimnasiumban az 1870—71. tanév végén tartandó nyilvános vizsgálatok sörrendje. A) Rendes tantárgyak. I. Vallás. Julius 10. Reggel 8—9 óráig VI. osztály; 9—11-ig V. osztály. Délután 2—4-ig IV. oszt. Julius 11. Reggel 8—10-ig III. oszt. 10—12-ig II. oszt. Délután 3—5-ig I. osztály. — II. Magyar nyelv és irodalom. Julius 12. Reggel 8—9 óráig VI. osztály; 9—10 $\frac{1}{2}$ -ig V. oszt. 10 $\frac{1}{2}$ —12-ig IV. oszt. 3—4 $\frac{1}{2}$ óráig III. oszt. 4 $\frac{1}{2}$ —6-ig II. oszt. Julius 13. Reggel 8—10 óráig I. oszt. (Folyt. köv.)

— **Uszodánk** tehát az idén sem lesz! eddig csak ohajtoztuk; de most már érezzük hiányát, annyival inkább, miután a „souverain” szesz-gyártás nemcsak a piacnak, de a „víznek és levegőnek” is ura minálunk! Ott, hol a nyár hevében eltikadt m.-vásárhelyi ember a „szabad” Maros hűsítő hajjai, vagy az „Elba” lombárnya alatt keres üdülést: ott, talál a vízben malátát és a berekben „bráha bűzletet” (ad normam „illat”). Valjon mikor lesz valami az uszodából? vagy hogy már is „vízre vittek” volna bennünket?...

— A **Feleky-pár** körülünkben bizonynyal jól érezheti magát, mert minden felől a legnagyobb tiszteletben, szívélyben és barátságban részesül. Ma este lesz Felekiné jutalomjátéka; a mint értesültünk, egy nagyobb tisztelői kör jelentékenyebb emlékek fog a művésznőnek ez alkalomra kedveskedni.

— Az **Edelműthéle** leánynevelő intézetnek mult hó 30-án történt évi vizgájáról örvendetes dolgokat tudtunk meg. E szerint a leánykák egy a gyakorlati tudományokban, mint a nyelvekben és zenében, általán megnyugtató haladásokat mutattak fel, melyek az intézet alapos rendszeréről előnyösen tanuskodnak.

— **Tegnap kísértük** örök nyugalomra tevékeny polgártársunk Staibl Antal ifjú nejét. A régóta szenvedő nő a női szelidség és jószág mintája volt rövid életén át, s utolsó gondoskodása is nemes szívét tükrözte. Halálát érezvén, kikérte ugyanis férjétől, hogy temetése a lehető legegyszerűbb legyen, s azon pénz, melybe a vagyoni állását a világ színe előtt megillető temetése kerülendene: a dacsák a városi szegényeknek. A mint hallók, a nejét mindig becsült férj, a boldogult kívánságát elhunyt után menten teljesíté, s 300 ftot adott volna át a ns. tanácsnak a szegények számára. A nemes tett a holtat dicsőíti, az élőket tiszteletre és követésre inti.

— **Nyilvános közönet.** Nml. és főt. Bartakovics Béla érsek urnak, valamint tek. Tellmann József és Imreh Sándor urnaknak az ifjúsági könyvtár gyarapítására, alattirt kezeihez, köldött becses adományaikért hálás közönetét nyilvánítja M.-Vásárhelytől, 1871, júl. 7. Paal Gyula, kath. gymjn. tanár.

— **Necrolog.** Staibl Antal, — a saját, és gyermekei: Piroška, Ferencz, egy számos rokona nevében mélyen szomorodott szívvel jelenti, szeretett nejének, a gondos anyának s jó rokonnak Szemann Teréznek f. hó 5-én d. u. 5 órakor, életének 28-, boldog házasságának 11-ik évében, hosszas betegeskedés következtében történt gyászos kimúltát. Hült teteme július hó 7-én d. u. 5. órakor fog a rom. kath. sirkertben örök nyugalomra elhelyeztetni. Lelkéért pedig az engesztelő áldozat ugyan e hó 8-án reggeli 10 órakor a piezi székesegyházban az egek Urának bemutatni. Béke hamvaira!

— **Kimutatás.** A helyi országos kórházban jusius havában ápolat betegekéről: éfrü nő összesen.

1871. májusról maradt	31	23	54.
Juniushan fölvetetett	40	27	67.
Összesen	71	50	121.
Juniushan meggyógyult	39	30	69.
„ nem gyógyult	1	—	1.
„ meghalt	6	—	6.
Összesen apadott	46	30	76.
Julusra maradt	25	20	45.
Szemosztályban van	6	4	10.

A juniusi összes betegforgalom jóval nagyobb volt a mult havinál, különösen ideg bántalmak, légzőszervi betegségek és sok „általános” betegségek voltak, jelentkezett néhány hólyagos himlős is. M.-Vásárhelytől, 1871, július 2-án. Közli a kórházi orvos személyzet.

— **Hetivásár** 1871. július 6-án. Piaczi árak: Egy oszt. mérő tiszta buza jobb 5.10. másod 4.65. elegy jobb 4 ft. másod 3.44. rozs jobb 3.80. másod 3.50. zab 2.55. törökbuza 3.80 burgonya 1.74 egy szekér ó széna 16 ft. új, 12 ft. szalma 5 ft., egy ől 36 hüvelykes kemény tűzifa 17 ft., lágy 10 ft. egy pár jó csirke 60 kr., egy kővér lud 3 ft. 80 kr.

KÜLFÖLD.

Folyó hó 2-án történtek meg a pótválasztások Franciaországban. Minő eredményrel — azt még nem tudjuk egészen. Főlemlitjük azonban, hogy a republikanus párt, főleg Parisban nagyon ügyetlenül járt el már a jelöltségek kérdésében is, a mennyiben három külön névsort állított össze: egyet a republikanus sajtó uniója, második a szajnai republ. comité és a harmadikat a radikális republikanusok. Ez hátrányára volt az ügynek; mert a szavazatok nagyon szétoszlottak.

A francia lapok legérdekesebb része az új adók és az adó főlemelésekre vonatkozó indoklás. A sajtó nem nyilatkozik igen kedvezőtlenül a közterhek e fel-emeléséről; azonaan a népuél aligha nem árt a köztársaság ügyének.

Bismarcknak Klapkához intézett szavait a demokratikus „Breslauer Ztg” következő megjegyzéssel kíséri: „A felhozott okok: az érdekek, emlékezetek és háromszázados kormány közösség (melyet Bismarck Ausztria népeinek összetartása mellett felhozott) még 23 év előtt megállható érv lett volna. Ma nem érdemelnek komoly czáfolatot, sőt mind a két első ok, még inkább felhozható a német tartományoknak Németországhoz csatolása mellett, ha egy általánban ilyesmit bizonyítani akarunk. A tényeknek meg van a maguk logikájuk. Legyünk nyitak. A monarchia úgy függ össze, mint egységi faépület, mely már egyik felére dült, minden részében remeg; egyéb-iránt még sok évig szolgálhat menthelyül, ha egy erős zivatar, vagy égés szét nem rombolja. De melyik német államférfi merészkednék Ausztria szétbomlási processusát könnyőösen nézni. Egy szláv, vagy klerikálison kormányzott Nyugat-Ausztria (ez alatt a lajtántuli részeket érti) mi egyáltalán nem lehetetlen, fenyegetés lenne egy Németország, mint a magyar önállásra nézve.

Nápolyból azt írják az „Independence”-nak jun. 20-áról, hogy az ott felfedezett Bourbon-összeesküvés nem komoly jelentőségű. Az előzőtt királyi család néhány hívének tettek hazmotozásokat és Gallonál, II Ferencz gyontatójánál találtak compromittáló iratokat. Ezek közt volt a két sicília királyság helyreállítására vonatkozó alkotmányterv, melynek 6. pontja szerint a nemzet-örtség, sajtó szabadság, gyűlésezési jog eltöröltetett volna. A képviselői rendszer megtartatott volna; de úgy, hogy a választó került az egyházi megyékkel essék össze és a választó gyűlésen a pap elnökölt volna.

Rómából a „Tages-Presse”-nek írják jun. 27. A vaticanban ma titkos tanács tartatott, melynek megkezdése előtt a pápa bizalmas értekezletet tartott a bibornokokkal, kik közül többen azon nézetben voltak, hogy a pápa hagyja el Rómát. De a pápa ezekkel szemben határozottan kijelenti, hogy távozni nem kíván. Antonelli és Pietre őt e szándékban megerősíteni kívánták. Erre következtet a consistorium. A 9 külföldi püspököt nevezett ki, ezek között Samassa szepesi püspököt is. A kinevezések kihirdetése után a pápa a következő beszédet intézett a bibornokokhoz: „Azon férfi, ki most Róma uralkodója, nem sokára Rómába jó és vele az idegen hatalmak képviselői is. Mi megtettük a lehető e szerencsétlenség eltávolztatására, azonban az idegen hatalmak tiszteletüket és bizalmukat fejezték ki irányunkban, de semmi egyebet. Ti reményeketek talán Franciaországba helyezitek? A földön nincs többé számunkra remény, fohászkodjunk Istenhez; mert esoda nélkül minden el van veszve.

A florenzi „Perseveranze” Beustnak a delegációban az olasz-magyar-osztrák viszonyokról mondott beszédére ezt jegyzi meg: „A mit Beust Olaszországra vonatkozólag mondott, az tiszta igaz. A mily tiszteletteljes volt a külügyér magatartása az egyház iránt, ép oly kedvező volt Olaszországra nézve és pedig annyira, hogy hálára kötelezte azt le.

Távirati hírek:

Versailles, jun. 28. A nemzetgyűlés mai ülésében a pénzügyminiszter Pouyer-Querier a kölcsönre történt aláírások eredményét jelenti be, mondván: Mi tegnap 6 óránál kevesebb idő alatt 4500 millió frankot szereztünk elő. Páris egyedül 2500 milliót, a vidékek egy milliárdnál többet, és a külföld egy millárdot irt alá. Némely helyekről még ninesen tudva az aláírások eredménye. Hozzá teszi még a pénzügyminiszter: A helyzet megengedi nekünk: hogy Németország iránti kötelezettségeinknek elget tegyünk és tartományainknak megszabadítását a németek megzallásától, siettetessük. Mi nem várandjuk be a határidőket.

Berlin, jun. 29. A háboru alatt elítelt bankár, Götterbock, kegyelmet kapott. A császár amnestiát adott ki Elsass és Lotharingia azon lakosai számára, kik politikai vagy katonai bűntények miatt elíteltettek.

Bécs, juniús. 30. Képviselőház pénzügyi bizottsága elhatározza, hogy az újság- és hirdésbélyeg megszüntetése végetti petitiót beható méltánylás végett a kormányhoz fogják utasítani, — megjegyzéssel, hogy a kormány a hirdetések és falragasok bélyegének megszüntetését kiváló megfontolás alá vegye.

Páris, jun. 30. A csapatok szemléje tagnap d. u. 2 órakor ment végbe a nemzetgyűlés tagjainak jelenlétében. Az elléptető ezredek ismételt éljenzésekben törtek ki. Gambetta Bordeauxban a republicanus comité köldöttsgének fogadtatása alkalmával beszédet tartott, melyben a jelenlegi kormányt ismeri el egyedül törvényesnek, a mely a magla erejét és jogát tényei által már bebizonyítja.

Florenz, júl. 3. A királynak Rómába bevonulása alkalmából tegnap több városban örömtől tanúsító demonstrációk voltak. — A „Liberté” jelenti, hogy Ausztria és Angolország követér megérkeztek Rómába.

London, júl. 3. Loftus lord helyében berlini angol nagykövetté Odo Rosul nevezet ki.

VEGYES.

— Az orosz trónörökös tudva lévőleg nagy katonabarát, és sokat fáradozik az orosz hadsereg kimivelésén. Egy sz. pétérvári lap szerint; most a hadseregnél mozgó könyvtárak alakittatnak, melyekből a tisztek s kik tanulni vágnak, ingyen olvasmányt kapnak. Főirány: a katonai tudományok.

— **Hírlik**, hogy Hajnald Lajos kalocsai érsek lenne Ausztria-Magyarhon jövő követe a pápai udvarnál.

— **Hírlapiról** nyugdíjintézet van alakulóban Pesten; az ügyet többen melegen karolták fel, s így sikeres eredményre van kilás.

— **Reményi** Ede világhírű hegedűsünk most Tordán hangversenyez.

— A „Kis Lap” mult évnegyvedi folyama küldetett be hozzánk; részletesebb figyelemmel átvizsgálva e kiadványt, azt sok tapintattal szerkesztett gyermekujság-nak mondhatjuk, mely megérdemli a gyermekek szűlők pártolását. Ára évnegyedenként 1 ft. o. értben, kiadja a Deutsch-féle részv. társulat Pesten.

— **Mult hó** 28-án az Almás folyónak kiáradása által Hidalmás községében s az említett folyó mentén fekvő több helységeken iszonyu pusztítás, rombolás és százezer forintot meghaladó kár történt, és számtalan család maradt lakás és élelem nélkül, az áradás következtében még emberélet is esett áldozatul, a többek közt egy édes anyát kébléhez szorított két magzatával együtt temették el a hullámok.

— „**Kolozsvár története**” három első kötete Jakab Elek akadémiai tag tollából ki van nyomtatva, s néhány nap mulva kapható lesz. Az első a Kr. e. 335-től Kr. u. 1540-ig terjedő történetsszöveg 40 nagy nyolczad-rétiven; a másik az oklevéltár, a szöveg pragmatikai alapja 26 $\frac{1}{4}$ iven; házzájáru a rajzok külön kötete, 115 darab kömötszet I—XXXVI. táblára osztva, az oklevéllég nem bizonyítható tények hitelesítéséül. A két első nyomtatott a magyar királyi egyetemi nyomdában, a harmadik a magyar királyi államnyomdában Budán, mi a kiállításra nézve már magában biztosíték. A mű ára 10 ft.

— **Fekete Mihály** a latin és magyar irodalom jeles tanára f. hó 7-én délután 1 órakor meghalt. A magyar irodalom egy hű munkássát ismét elveszté! Béke hamvaira!

— **Csokonai** szobrát Debreczenben f. é. october közepén fogják leleplezni. A granittalapat augusztus folytán állittatik fel. A leleplezés alkalmával Csokonait dicsőítő költemények pályázati határideje aug 2-án jár le, a mikorra a pályaművek a debreczeni „Emlékkert” társulatnak” czimezve, szokott módon beküldendők.

— **Báró Saguna** gör. kel. érsek pár hét alatt ünnepli 50 éves papi jubileumát. Kuglár Szobrász Szebenbe utazik, hogy ez ünnepélyes alkalmából mellszobrát elkészítse.

— **Szép tett.** Nagyvárád városa nemes bizonyítványát adta azon tiszteletnek, melylyel nem régiben elhunyt jeles főbirája: Körösy Sándor érdemei iránt viseltetik. Ugyanis magánkörökben gyűjtést rendezett az elhunyt árvái részére s ennek eredménye eddig meghaladja a 7000 forintot.

— **Losonezon** mult hó 27-én havazott. Ilyes is régen nem történt már juniushan.

— A bécsi fenytő törvényszék egy Brandt nevű firkaszt, az „Adelzeitung” szerkesztőjét, 4 havi koplalással súlyosbított börtönrre ítél, mivel szemtelen cikkekkel pénzeket zsarolt becsületes emberektől. Némely pesti és nem pesti lapok közt is elkélne hasonló porció!...

— **Nagyszerű szállítási** üzlet Magyarországból a francia kormány számára. Néhány nap előtt francia kormány felhivatalos lapja meghazudtolta azon hirt, mintha ugyanúgy Magyarországon nagy vásárlásokat tennének. — A „W. Tagbl.” erre vonatkozólag írja: Ugy látszik hogy e czáfolat is csak olyan, mint a többi felhivatalos czáfolat. Egy pesti levelezőnk határozottan erősíti, hogy a francia kormány óriási szállítási üzletet kötött egy consortium-mal, mely egy magyar főur vezetése alatt áll. A szerződés juniús 6-án kelt volna Versaillesban. A consortium e szerződésben kötelezte volna magát 40,000 lovat, 60,000 db szarvasmarhát, 200,000 birka és 20,000 mázsa szalma szállítására, s ezenkívül még 1 millió mázsa liszt szállítására; iránt is kötöttet volna szerződés. A dementi talán magától a consortiumtól származott, hogy a tulajdonosokra ezáltal nyomást igyakoroljon. Ily roppant mérvű üzlet mellet különben a titok fátyola csakhamar el fog oszlani.

— **Pályázat.** A kolozsmonostori királyi gazdasági tanintézetnél az erdészeti tanári állomás üresedésbe jövéen, annak folyó évi november hó 1-ső napjától leendő betöltése végett ezennel pályázat hirdettetik. Ezen alomással 1500 forint évi fizetés és 200 frtnyi lakbérilletőség van egybekötve. Felhivatnak az ezen tanszéket elnyerni óhajtok, hogy végzett tanulmányaikról s előéletükről szóló bizonyítványokkal felszerelt kérvényeiket legfőbb folyó évi augusztus 10-ik napjáig a magyar királyi földmivelés-, ipar- és kereskedelmi miniszteriumhoz nyujtsák be.

— **Boschetti** A. debreczeni polgár a miniszterium által kísérletkép kiosztott japani selyembogar-tojásokból az idén fél mázsa gubót termelt.

— **Egy eset fordulván** elé, mely szerint a közmunka tételre a fennállott kormánysszék egy 1865-ki rendelete daczára egyházfiak és harangozók is rászorítottak: az érdekelt egyházi előjáráságnak e miatt emelt panasza folytán a közmunka és közlekedési miniszterium azon utasítást adá ki, hogy az illető egyének a közmunkától való mentességben a törvényhozás intézkedéseig hagyassanak meg. „M. P.”

— **Erdekes hír.** Széltében beszélük, hogy a Lloyd-társulat gyűlést tartott a napokban s „tekintettel a kereskedelem óhajtott megmagyarosítására s a hazafiságnak még a börze hőseit is kötelező kívánalmaira,” elhatározá, hogy új évtől fogva a „Pester Lloydot” magyarul is ki-

fogja adni. E hírek különben már az is jellemző, hogy szárnnyra kaphatott.

— A **pesti egyetem** rectora az idén a bölcsészeti karból fog választatni. Általános óhaj, hogy e magas egyetemi tisztséggel Toldy Ferencz ruháztassék fel, kinek jubileuma alkalmára is így fejezhetné ki az egyetemi tanári kar méltó elismerését.

— A **közlekedési miniszter** a gyimesi szoroshoz vezető héjasfalva-csikszeredai kőútnak mihamtrább jó karba állíthatása tekintetéből miniszterialis biztost küldött ki a helyszínére, ki ezen vonalon az építkezéseket és előkészületeket beható megvizsgálás alá fogja venni s ennek alapján a szükséges teendőkről felvilágosítás fog adni a miniszter urnak. Biztos legid. gr. Bethlen János van kinevezve, ki a megbízást el is fogadta. A vonal kereskedelmi közlekedési és hadtani szempontból való fontosságát nincs miért fejtegetnünk, ugy azt sincs miért ismételni, miszerint ezen eljárás által remélhetőleg könnyítetni fog azon igazságtalan teher, melyet eddig Udvarhely- és Csik-szék hordozott, a midőn maga erején volt kénytelen fedezni ezen országos vonal azon részének fűntartását, mely határán vonul át.

— A **közelebbi napokból** az ország több részéről nagy viharok felől érkeznek tudósítások. Sok helyt jégeső is volt; máshol pedig oly felhőszakadás, hogy a vasuti töltéseket is megrongálta.

Törvénykezés.

A m.-vásárhelyi m. kir. ítélő táblánál 1871. július 10-ik és következő napjain a következő ügyek fognak nyilvános ülésben tárgyalatni.

I. Tanács polgári ügyben.

Előadó k. t. bíró Ferencz Károly.

Lébli József, Bikfalvi György hagyatéka e. 180 frt i. Léb Giga Busisza Todor és társai e. 153 frt. 30 kr. kár megtérítése i. Christea Dumitru Banciu Ilie és neje e. 354 frt i. Engi György és társai Csonta András e. zálogváltás Gross Katalin, Warring testvérek e. Mán F. Löw Simon e. birtokh. i.

Előadó k. t. bíró Csergedy János.

Kalmár József, Csetle Sámuel e. 32 frt. i. Illyés Áron Illyés Irimie e. som. visszah. i. Ganea József Rafira Juonu Gidilianu e. végrendelet megsemmisítése i. Királyi kincstár gr. Mikes J. e. zálogos ügye i. Vuticzi George Oprisiu e. fekvőségek visszaadása i. Scurtu Juone Juanu és Bukuru Urcoi e. fekvőségek visszaadása i.

Előadó k. t. bíró Lészai Lajos.

Kolozsi Daniel Kozollay Francziska e. 241 frt i. Muntyan Samilla Strenca Alexandru és társa e. birtokh. i. Goldberger Vilhelm Goia Veszeli. Litropanu e. 40 frt i. Puscariu Juga Tomi András e. 108 frt i. Gothard Pál György Ferencz e. 53 frt. i. Goll és társai Komáromi Györgyné e. 20,000 frt i. Anna lui Juon Filippének Cuteanu Demeter e. szerződés megsemmisítése i. Farrasiu Majore Kis-Sink községe e. 104 frt i. Benedek Keresztély e. 780 frt i. Özv. Albu J. né Özv. Nesztimán Chirilliané e. egy telkes ház i. Goll és társai gróf Bethlen Gábor ellen kárpotlás iránt.

Előadó k. t. bíró Gyarmathy Sámuel.

Brassói temetkezési egyesület Fabriczius Julia e. zálogjog elsőbbsége i. Varró Ferenczné Nagy Rózália férje Varró Ferencz e. vesztegetőnek nyilvánítása i. Simo Zsuzsanna s társai Major György e. erdő részek kiadása i. Nemes János Bann Major e. 8 frt 80. kr. s járuléka i. Sz.-Zalákna községének gr. Pejachevich Márkné gr. Bethlen Hermina e. szerződés teljesítése i.

Előadó k. t. bíró Dr. Endes Gábor.

Száva Gáspárné Biró Miklósné kárpótási ügyében. Pásztáj Todoró Tolna János s részesei e. gabona visszafizetése i. Arken G és társa kereskedő cég Deák S. e. 141 frt váltókövetelés i. Canthmann Mihály Greskovich Károly e. zálogjog elismerése i. Schindler Friederica Paraszkiva János és társa e. tulajdonjog elismerése i. Pittis András Stingye Niculai e. 324 frt 74 kr és jár. i. Rác Susánna László Mártone. zárlat feloldása i.

Előadó k. t. bíró Déesi Farkas.

Bartha Lajos Betegh Ferencz e. 1680 frt i. Deák Gergely Bodó Ferencz e. egy szántó tulajdona i. Musnai Sámuel és társai Kiss Gergely e. fekvők tulajdona i. Mikó Gyula Soó Zsigmond e. ügyvédi munkadíj i. Szabeni Luiza Bidianu Alexandru el jószág visszaadása i. Schneider Frigyes az Apáthi Pál örökösei e. urbéri kárpotlás átutalása i.

(Vége következik.)

Bécsi tőzsdei árkelet. (Június 7.)

5% metallique	59.25
5% nemz. államkölcsön	68.95
1860. államkötvény	100.75
Bankrészvény	770.—
Hitelrészvény	284.50
London	123.80
Ezüst	121.25
Arany	5.83
Napoleon arany	9.86
Földteh. ment. kötvény magyarhoni	80.—
" " " temesi	77.75
" " " erdélyi	76.75
" " " horvát-slavon	86.—

Felelős szerkesztő: RAPOLTY KÁROLY.

398. 1871. szám.

Árlejtési hirdetmény

A főméltóságú magyar kir. közmunka- és közlekedési miniszteriumnak folyó évi június hó 5-éről — 8488. szám alatt kelt magas rendelete nyomán a kolozsvár, brassói államút 8³⁻⁴/₈ mértföld szakaszában, M.-Ludas közelében eső 116-ik számú fahid újraépítése, az alámosás elleni meder, biztosítási munkával együtt, **folyó évi július 24-én d. e. 10 órakor** kezdődőleg a maros-vásárhelyi m. kir. mérnöki hivatal irodájában megtartandó nyilvános árlejtés útján a legjutányosabb vállalkozónak ki fog adatni.

Nevezett munkára engedélyezve van összesen **2460 frt.**

Vállalkozni kívánók kéretnek, 5% bánatpénzzel ellátva, a fenn megjelölt helyen és időben megjelenni, hol addig is az árlejtési feltételek megtekinthetők.

Szabályszerűen felszerelt s megfelelő bánatpénzzel terhelt írásbeli ajánlatok is elfogadtnak, a nyilvános szóbeli árlejtés tetleges megkezdése előtt. Maros-Vásárhelyt, 1871. június hó 30-án.

A m. kir. mérnöki hivataltól.

(51) 2—3

Haszonbérbe kiadó.

A jövő 1872-ik év áprilisse 24-től kezdve több évekre gróf Toldalagi Victor koronkai tagosított birtokából 562 hold szántó, 144 hold rét, 277 hold legelő és 28 hold szőlő — a szükséges lakház és gazdasági épületekkel — a Koronka községében 8 hónapon át kirekesztőleg az után másokkal gyakorolt koresomajoggal — kellő őszgabona- és repezevetéssel, és a Nyárad-Karácsonfalván fekvő három kövű lisztelő malommal együtt.

A birtok félmérföld távolságra fekszik a közelebbiről megnyitandó maros-vásárhelyi keleti vasuti állomástól.

Értekezhetni személyesen vagy levél által Koronkában hová utolsó posta Maros-Vásárhely, a tulajdonossal.

(52)

1—3

Gróf Bethlen Gyula és Tholdalagi Francziska grófnő tudatni kívánják, miszerint helyben a szt-györgynegyedben 1250. ház sz. alatt több száz öl tűzfát 26 frtért o. é. eladódva tettek, s annak eladása Moldován György urra van bízva. (35) 1—3

Maros-Vásárhelyt 1871. július 5-én.

Az általános elemi biztosítóbank

melynek intézményei a kielégítésre legteljesebb biztosítékot nyújtanak, alólírt által elfogad biztosítási ajánlatokat,

jég, tűz, villámcsapás és szétrombolás ellen

lak- és gazdasági épületekre, áruraktárokra, kicséptelt vagy szalmában levő terményre, a mezei gazdaság és műipar egyéb terményeire

földmivelői és más szerszámokra, állatok gyárak, gépek és szerekre,

háztartási eszközök u. m. butorok, ruha és fehérneműekre stb.

A jég elleni biztosításnál az eddigi szokásban volt különféle osztályozás helyett a díjak csak két osztály szerint fognak számíttatni és pedig az első osztályban **legolcsóbb díjak, tekintet nélkül arra vagyon az utobbi 5 évben jégverés volt-e vagy sem** a másodikban felemelt díjak igen veszélyesnek ismert helyekre nézve.

A díjak nagyobb összegnél **váltók** által fizethetők, melyek aratás után lesznek beváltandók.

Egyszerűsített felvétel, okszerű árszabály, **legolcsóbb díj**, lényeges engedések, könnyebíttatás, fokozatos leszállítása mellett.

Részesítés a tiszta jövedelemben, biztosított tagok (helyi választmány) véleményadása a kár nagyságáról, az évi nyereség 10%-tól átengedése, tűzvédezők és oltószerre **egyéb ujitások.**

Felvilágosítással áttekintések és bevallási nyomtatványokkal a legnagyobb készséggel és díjmentesen szolgál.

A maros-vásárhelyi főügynökség

az Székelyföld, Tordamegyére és Besztercevidékre.

Melczér és Milchnél,

pipere, norinbergi és rövidáru üzlet, főpiacz.

(33)

9—*

A „VICTORIA” biztosító társaság vezérügynöksége

Kolozsvárt

tisztelettel jelenti, hogy a folyó évre

a jégkár elleni biztosítást

már megkezdette s biztosításokat fogad el mindennemű termények, mint: *takarmány-fűvek, török-búza, kalászos gabonák, repce, kender, len, dohány* és szőlő jég által elkárosítása ellen.

A tavalyi tömeges pártolás után felesleges a biztosító közönség figyelmét különösen a „VICTORIA”-ra irányozni, csak annyit jegyzünk meg, hogy a „VICTORIA” az, mely tavaly is

Erdélyben legtöbb jégkárt fizetett.

A „VICTORIA” azoknak is, kik tavaly jégkárt szenvedtek, 10%-ot elenged díjuktól s a fizetésbe váltót is elfogad.

A „VICTORIA,” mint országszerte tudva van, kárait a bejelentés után azonnal, teljesen és igazságosan rendezi és fizeti.

Közelebbi felvilágosítással a vidéki ügynökök is szolgálnak.

(41)

6—6

Kolozsvár, 1871. tavaszán.

A „VICTORIA” bizt. társaság vezérügynöksége Kolozsvárt.